

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	44186
Nom	Els fonaments científics i professionals de la psicologia sanitària
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2244 - Màster Universitari en Psicologia General Sanitària	Facultat de Psicologia i Logopèdia	1	Primer quadrimestre
2255 - Màster Universitari en Psicologia General Sanitària (Ontinyent)	Facultat de Psicologia i Logopèdia	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2244 - Màster Universitari en Psicologia General Sanitària	1 - Els fonaments científics i professionals de la psicologia sanitària	Obligatòria
2255 - Màster Universitari en Psicologia General Sanitària (Ontinyent)	1 - Els fonaments científics i professionals de la psicologia sanitària	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
ATIENZA GONZALEZ, FRANCISCO L.	295 - Personalitat, Avaluació i Tractaments Psicològics
BAIXAULI GALLEGRO, ELENA	295 - Personalitat, Avaluació i Tractaments Psicològics

RESUM

En esta assignatura es farà especial insistència en el coneixement i comprensió de la salut des d'una perspectiva integral que incloga tant els aspectes biològics, psicològics com socials, així com de l'impacte dels grans canvis vitals en el desenvolupament saludable de l'individu.

Un aspecte fonamental d'esta assignatura és la transmissió del coneixement sobre quin és el Marco d'actuació del Psicòleg General Sanitari. Per a això es presentarà la normativa en l'àmbit sanitari espanyol sobre esta professió. D'altra banda se'ls formara en aspectes bàsics sobre la creació i gestió d'empreses sanitàries, i sobre els processos d'autorització i acreditació de les mateixes.

Finalment, però no per això menys important, se'ls instruirà sobre Ètica i deontologia professional en psicologia sanitària.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No hi ha requisits previs.

COMPETÈNCIES (RD 1393/2007) // RESULTATS DE L'APRENENTATGE (RD 822/2021)

2191 - Màster Universitari en Psicologia General Sanitària

- Preocupació per l'èxit d'un treball de qualitat.
- Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
- Aplicar els fonaments de la bioètica i el mètode de deliberació en la pràctica professional, ajustant-se el seu exercici com a professional sanitari al que disposa la Llei 44/2003, de 21 de novembre, d'ordenació de les professions sanitàries.
- Adquirir, desenrotllar i posar en pràctica un concepte de salut integral, on tinguen cabuda els components biopsicosociales de la mateixa, d'acord amb les directrius establides per l'OMS.
- Conèixer el marc d'actuació del psicòleg general sanitari i saber derivar al professional especialista corresponent.
- Desenvolupar el seu treball des de la perspectiva de la qualitat i la millora contínua, amb la capacitat autocrítica necessària per a un exercici professional responsable.

- Coneixements de la normativa vigent en l'àmbit sanitari espanyol.
- Aplicar els fonaments de la bioètica i el mètode de deliberació en la pràctica professional, ajustant-se el seu exercici com a professional sanitari al que disposa la Llei 44/2003, de 21 de novembre, d'ordenació de les professions sanitàries i a la confidencialitat de la informació i de la protecció de dades personals dels i les pacients.
- Adquirir, desenvolupar i posar en pràctica un concepte de salut integral, on tinguen cabuda els components biopsicosociales de la mateixa, coneixent el marc d'actuació del psicòleg general sanitari i sabent derivar al professional especialista corresponent.
- Desarrollar su trabajo desde la perspectiva de la calidad y la mejora continua, con la capacidad autocrítica necesaria para un desempeño profesional responsable, que conduzca a un grado de excelencia en el conocimiento y aplicación del principio de igualdad entre hombres y mujeres.

RESULTATS D'APRENTATGE (RD 1393/2007) // SENSE CONTINGUT (RD 822/2021)

- Conèixer la regulació deontologia aplicada a la Psicologia General Sanitària.
- Ser capaç d'entendre la salut des d'una perspectiva holística i integradora que compregua, els fonaments biopsicosociales implicats en els processos de salut, les alteracions psicològiques i la malaltia.
- Descriure i explicar els processos psicològics que tenen lloc durant els grans canvis vitals (successos, transicions i crisi del desenvolupament).
- Determinar els principis bàsics a considerar en la intervenció optimitzadora de l'experiència a fi de promoure la maduresa psicològica i el desenvolupament saludable.
- Identificar les pautes ètiques i deontològiques en psicologia sanitària.
- Conèixer la regulació deontologia aplicada a la Psicologia General Sanitària.
- Aprendre a dirimir els conflictes ètics presents en la pràctica sanitària.
- Adquirir les competències necessàries per a la creació i gestió d'empreses.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. La salut des d'una perspectiva integral: fonaments científics i biopsicosociales

1 Introducció a l'estudi científic de la felicitat

1.1 Concepte de felicitat

1.2 Mesurament i estadístiques de felicitat

2 Bases neurocientífiques de la felicitat

2.1 Concepte de Neurofelicitat. Bases neuroanatòmiques, neuroquímiques i hormonals

2.2 Cervell, neuroplasticitat i felicitat. Pensament, emoció i conducta

3 Aplicacions de la felicitat en l'àmbit de la salut

3.1 Perquè serveix ser feliç?

3.2 Els beneficis de ser feliç en la salut mental

3.3 Aplicacions en la salut integral

4 Emocions i sistema immune: Resposta d'estrés i meditació

4.1 Neurociència i tradició contemplativa budista: Del benestar i el sofriment

4.2 Resposta psicobiològica d'estrés i sofriment: Sistema endocrí, nerviós i immune

4.3 Modificació funcional i estructural de sistema nerviós com a resultat de la pràctica de meditació

4.4 Resposta d'estrés adaptativa i meditació

2. Els grans canvis vitals i el seu impacte sobre la salut

1. Sucesos, transicions i crisi

1.1 Conceptualització

1.2 Fases en el procés d'afrontament

1.3 Factors que determinen l'afrontament

2. Enfoque de risc i enfocament de resiliència en l'estudi del canvi

2.1 Característiques diferencials entre els enfocaments

2.2 Característiques de la resiliència i canvis positius derivats d'afrontar l'adversitat

3. Bases per a la promoció de l'afrontament saludable del canvi

3.1 Intervenció des del model cognitiu-conductual

3.2 Intervenció per a fomentar la resiliència en situacions traumàtiques

3.3 Intervenció basada en mindfulness en els grans canvis vitals

3.4 Intervenció basada en ACT en els grans canvis vitals

3. Marco d'actuació del Psicòleg General Sanitari: Fonaments bàsics i marcs conceptuals

1. Legislació vigent.

2. Evidència empírica.

2.1 Fonaments científics a Europa

2.2 Fonaments científics a Espanya

2.3 El Model Escalonat en Atenció Primària

3. El rol i funcions del Psicòleg General Sanitari

3.1 La SEPCyS i el rol del Psicòleg General Sanitari

3.2 Debat sobre articles del rol del Psicòleg General Sanitari

4. Normativa en l'àmbit sanitari espanyol: Creació i gestió d'empreses

1. La normativa sanitària en l'àmbit estatal i autonòmic espanyol.

2. Màrqueting de servicis professionals sanitaris. Competències de l'emprenedor.

3. Gestió d'empreses i servicis sanitaris.

4. Creació i desenrotllament d'un Centre Sanitari: CRC.

5. Ètica i deontologia professional en psicologia sanitària

1. Deontologia i ètica professional: Ètica i moralitat. La presa de decisions ètiques.

Conceptes i definicions. Diferències.

Història del desenvolupament de la Deontologia. Bioètica i Psicoètica.

2. Els codis deontològics: El codi deontològic del psicòleg, Meta-còdigo de l'EFPA, Codi d'ètica de l'APA.

Estructura i funcions. Història. Metacòdigos, declaracions i guies de fonamentació. Denúncies i procediments.

Responsabilitat del psicòleg clínic

3. Normes o regles ètiques y/o deontològiques que regixen en la pràctica adequada de la psicologia clínic. Anàlisi dels articles del codi específics sobre el tema. Guies APA. Codis BPS i APS

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	60,00	100
Elaboració de treballs en grup	10,00	0
Elaboració de treballs individuals	10,00	0
Estudi i treball autònom	20,00	0
Lectures de material complementari	5,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00	0
Preparació de classes de teoria	10,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	10,00	0
Resolució de casos pràctics	15,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

L'aprenentatge en grup amb el professor. En la classe presencial s'utilitzarà el model de classe magistral, ja que este model oferix la possibilitat d'oferir una visió global del tema tractat i incidir en aquells conceptes claus per a la seua comprensió. Així mateix, s'indicarà als alumnes aquells recursos més recomanables per a la preparació posterior del tema en profunditat.

La docència es complementa amb la realització de treballs, individuals i grupals, on es fomenta el treball autònom i en grup.

La docència es complementa amb la realització de treballs, individuals i grupals, on es fomenta el treball autònom i en grup.

Assistència a tutories reglades. En les tutories els professors guien l'alumne en la construcció del seu coneixement; ho orienten en l'elaboració dels treballs, resolen dubtes o dificultats relacionades amb la matèria. Es faran en grups per a resoldre problemes, dirigir treballs, etc. Aula virtual (<http://pizarra.uv.es>). En este espai virtual, els alumnes poden trobar documents, informació o notícies rellevants de les assignatures. Els professors depositen tota la informació que consideren oportuna per al desenrotllament de la matèria.

Activitats docents més innovadors com l'estudi de casos, la resolució d'exercicis i problemes, l'aprenentatge basat en problemes, l'aprenentatge orientat a projectes i l'aprenentatge cooperatiu per mitjà de la utilització de grups interdisciplinaris, en les sessions de pràctiques, i en la realització dels treballs grupals.

AVALUACIÓ

SISTEMES D'AVLUACIÓ

Valoració de continguts teòrics i pràctics per mitjà de prova escrita d'alternatives de resposta. Assistència a seminaris/conferències. Activitats.

PONDERACIÓ

Valoració de continguts teòrics i pràctics mitjançant prova escrita d'alternatives de resposta (50% de la qualificació final, recuperable). Assistència a seminaris/conferències (5% de la qualificació final, no recuperable). Activitats d'aula (45% de la qualificació final). En segona convocatòria, les activitats que consistisquen en tasques a realitzar fora de l'aula seran recuperables. En segona convocatòria, les activitats que consistisquen en tasques a realitzar a l'aula seran recuperables si les característiques de les mateixes ho permeten.

REQUISITS MÍNIMS

Per a superar l'assignatura en 1^a o 2ª convocatòria, serà necessari aconseguir un domini mínim del 50% en la valoració de continguts teòrics i pràctics mitjançant prova escrita d'alternatives de resposta (50% de la qualificació final, recuperable).

SISTEMA DE QUALIFICACIÓ

La qualificació de l'assignatura quedarà sotmesa al que disposa el Reglament d'avaluació i qualificació de la Universitat de València per a títols de Grau i màster (ACGUV 108/2017).

Només se sumaran els diferents apartats previstos en l'avaluació quan es superen els requisits mínims establits.

La concessió d'una Matrícula d'Honor, es basarà en la normativa respecte d'això de la Universitat de València, que té en compte el nombre de Matrícules d'Honor per grup. La valoració de continguts teòrics i pràctics per mitjà de prova escrita d'alternatives de resposta, inclourà també una pregunta de desenrotllament que pot ser considerada per a la concessió de Matrícula d'Honor (MH). Respecte d'això, es partirà del número de MH que puguem atorgar-se en cada un dels grups. Basant-se en això, es valorarà la possibilitat de concedir la MH a l'alumnat basant-se en la nota total obtinguda per l'alumnat sobre 10 punts, i només en aquells casos en què la dita nota siga de 9 punts o superior. Per a poder optar a Matrícula d'Honor l'alumnat haurà d'haver omplert la pregunta de desenrotllament la valoració de la qual servirà per a determinar l'assignació de la Matrícula d'Honor en aquells casos en què l'alumnat que puga

accedir a la mateixa siga superior al de matrícules d'honor que puguen atorgar i/o en cas d'empat en la nota obtinguda per l'alumnat sobre 10 punts.

En l'acta de l'assignatura s'incorporarà la qualificació obtinguda en primera convocatòria d'acord amb les regles següents:

- Si no hi ha qualificació de l'apartat d'avaluació de valoració de continguts teòrics i pràctics per mitjà de prova escrita d'alternatives de resposta, la qualificació serà **NO PRESENTAT**, amb independència de l'assistència a seminaris/conferències i d'activitats realitzades.

- Si hi ha qualificació en l'apartat d'avaluació de valoració de continguts teòrics i pràctics per mitjà de prova escrita d'alternatives de resposta, i este no aconseguix els requisits mínims, es farà constar **SUSPENS** i nota numèrica en base 10 de la qualificació d'este apartat.

En segona convocatòria, es procedirà d'acord amb les regles següents:

- Si no hi ha qualificació de l'apartat d'avaluació de valoració de continguts teòrics i pràctics per mitjà de prova escrita d'alternatives de resposta, la qualificació serà **NO PRESENTAT**, amb independència de l'assistència a seminaris/conferències i d'activitats realitzades.

- Si hi ha qualificació en l'apartat d'avaluació de valoració de continguts teòrics i pràctics per mitjà de prova escrita d'alternatives de resposta, i este no aconseguix els requisits mínims, es farà constar **SUSPENS** i nota numèrica en base 10 de la qualificació d'este apartat.

- Si hi ha qualificació en l'apartat d'avaluació de valoració de continguts teòrics i pràctics per mitjà de prova escrita d'alternatives de resposta, i este aconseguix els requisits mínims, se sumarà la valoració per assistència a seminaris/conferències i/o valoració d'activitats.

La consulta i impugnació de la qualificació obtinguda en tasques d'avaluació, quedarà sotmesa al que disposa el Reglament d'Impugnació de Qualificacions (ACGUV de 29 d'abril de 2008)

<http://www.uv.es/=sgeneral/Reglamentacio/Doc/Estudis/C9.pdf>

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Referència b1: American Psychological Association. (2012). Guidelines for Psychological Practice in Health Care Delivery Systems. *American Psychologist*, 68 (1), 1-6.
- Referència b2: Cano A. (2011): Bases teòriques y apoyo empírico de la intervención psicológica sobre los desórdenes emocionales en atención primaria. Una actualización. *Ansiedad y Estrés*, 17(2-3), 157-184
- Referència b3: Pérez-Blasco, J. (2013) Aprender de los grandes cambios vitales. Josefa Pérez Blasco. (2ª ed.) Publicaciones Universidad de Valencia (PUV).t referència
- Referència b:4 Yew-Kwang NG. (2022). Happiness: Concept, measurement and promotion. Springer. Open Access. <https://doi.org/10.1007/978-981-33-4972-8>

- Referència b:5 Ruiz-Robledillo, N., Moya-Albiol, L. (2012). El cuidado informal: una visión actual. *Revista Electrónica de Motivación y Emoción*, 1, 22-30.
- Referència b6: Waldinger R and Schultz M. (2023). *Una Buena vida*. Editorial Planeta.
- Referència b:7 Del Río, C. (2005). *Guía de ética profesional en psicología clínica*. Madrid: Pirámide.
- Referència b:8 Del Río, C. (2007). Dilemas éticos relacionados con la confidencialidad. *Informació psicològica*, 90, 12-27.
- Referència b:9 American Psychological Association. (2002). *Ethical principles of psychologists and code of conduct*. Recuperado de <http://www.apa.org/-ethics/code 2002.html>
- Referència b 10: Lyubomirsk S. (2013). *La ciencia de la felicidad: un método probado para conseguir el bienestar*. Penguin Press
- Referència b11: Lyubomirsk S. (2008). *Los mitos de la felicidad*. Urano

Complementàries

- Referència c1: Latorre, J.M.; Navarro B.; Parra, M.; Salguerob, J.M.; Mae, C. y Cano A. (2012): Evaluación e intervención de los problemas de Ansiedad y Depresión en Atención Primaria: Un problema sin resolver. *REV CLÍN MED FAM*; 5 (1),37-45.
- Referència c2: Richards, A.y Suckling, R. (2009): Improving access to psychological therapies: Phase IV prospective cohort study. *British Journal of Clinical Psychology*, 48, 377396.
- Referència c3: Pérez-Sales, P. (2006) *Trauma, culpa y duelo*. Bilbao: Desclée de Brouwer
- Referència c4: Alexander R et al (2021). The neuroscience of positive emotions and affect: implications for cultivating happiness and wellbeing. *Neuroscience and biobehavioral reviews* 121:220-249
- Referència c5: Dahl C, Wilson-Mendenhall CD and Davidson RJ (2020). The plasticity of well-being: a training-based framework for the cultivation of human flourishing. *PNAS* 117 (51):32197-32206
- Referència c6: Esch T (2022). The ABC model of happiness-neurobiological aspects of motivation and positive mood, and their dynamic changes through practice, the course of life. *Biology* 11:843
- Referència c7: European Federation of Psychologists Associations. (1995). *Metha Code of Ethics*. Recuperado de <http://www.efpa.eu/ethics/ethical-codes>.
- Referència c8: Cayuela, R., Jarné, A. y Molina, A. (2005). Estudio descriptivo de las denuncias atendidas por la Comisión Deontológica del COPC en relación con las intervenciones periciales. En R. Arce, F. Fariña, y M. Novo. *Psicología jurídica*. (pp. 247- 255). Colección *Psicología y Ley*, 1. Santiago de Compostela: Xunta de Galicia.
- Referència c9: Batres, C. (2001). Deontología profesional: Fin de una etapa. Un momento crucial. *Papeles del Psicólogo*, 78, 29-31.
- Referència c10: Hanson R y Mendius R. (2012). *El cerebro de Buda. La neurociencia de la felicidad, el amor y la sabiduría*. Editorial milrazones

- Referència c11: Helliwell JF (2019). Determinants of well-being and their implications for health care. *Annu Nutr Metab* 74(suppl 2): 8:14
- Referència c12: Pretty J and Barton J (2020). Nature-based interventions and mind-body interventions: saving public health costs whilst increasing life satisfaction and happiness. *International Journal of environmental research and public health*, 17: 7769
- Referència c13: Richards, A., Suckling, R. (2009): Improving access to psychological therapies: Phase IV prospective cohort study. *British Journal of Clinical Psychology*, 48, 377396.
- Referència c14: Sachs N (2021). Design for happiness in healthcare: is it possible? Necessary? Wise? *Health Environments Research and Design Journal* vol 14(4): 457-462.